ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

30. dubna 2009 *

Ve věci C-75/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Spojené království) ze dne 8. února 2008, došlým Soudnímu dvoru dne 21. února 2008, v řízení

The Queen, na žádost:

Christophera Mellora

proti

Secretary of State for Communities and Local Government,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J.-C. Bonichot (zpravodaj), K. Schiemann, P. Kūris a L. Bay Larsen, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Ch. Mellora R. Harwoodem, barrister, a R. Buxtonem, solicitor,

– za vládu Spojeného království L. Seeboruthem, jako zmocněncem,

– za Komisi Evropských společenství P. Oliverem a J.-B. Laignelotem jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 22. ledna 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 4 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 (Úř. věst. L 156, s. 17; Zvl. vyd. 15/07, s. 466, dále jen „směrnice 85/337“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Ch. Mellorem a Secretary of State for Communities and Local Government (dále jen „Secretary of State“) ohledně nezbytnosti odůvodnit rozhodnutí příslušného vnitrostátního orgánu členského státu o tom, že nebude provedeno posouzení vlivů záměru na životní prostředí, přijaté při posuzování žádosti o územní rozhodnutí pro výstavbu nemocnice jako záměru, který je uveden v příloze II směrnice 85/337.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Článek 2 odst. 1. směrnice 85/337 stanoví:

„Členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění, aby ještě před vydáním povolení byly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění, posouzeny z hlediska jejich vlivů.

Tyto záměry jsou vymezeny v článku 4.“

4 Článek 4 směrnice 85/337 stanoví:

„1. S výhradou čl. 2 odst. 3 podléhají záměry kategorií uvedených v příloze I posouzení v souladu s články 5 až 10.

2. S výhradou čl. 2 odst. 3 určí členské státy pro záměry uvedené v příloze II na základě:

a) přezkoumání každého jednotlivého případu

nebo

b) prahových hodnot nebo kritérií stanovených členským státem,

zda záměry podléhají posouzení v souladu s články 5 až 10.

Členské státy se mohou rozhodnout používat oba postupy uvedené v písm. a) a b).

3. Při přezkoumávání každého jednotlivého případu nebo při stanovení kritérií nebo prahových hodnot podle odstavce 2 jsou brána v úvahu odpovídající kritéria výběru uvedená v příloze III.

4. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí přijatá příslušnými orgány podle odstavce 2 byla zpřístupněna veřejnosti.“

5 Článek 6 směrnice 85/337 stanoví:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění, aby orgány, kterých by se záměr mohl týkat, měly vzhledem ke své zvláštní působnosti v otázkách životního prostředí možnost vyjádřit své stanovisko k informacím poskytnutým oznamovatelem a k žádosti o povolení. Za tímto účelem členské státy určí orgány, s nimiž je třeba záměr projednat, buď obecně, nebo v jednotlivých případech. Těmto orgánům musí být předány informace shromážděné podle článku 5. Podrobné podmínky týkající se projednání stanoví členské státy.

2. Následující informace musí být sděleny veřejnosti v počátečním stádiu rozhodovacích řízení pro oblast životního prostředí podle čl. 2 odst. 2 a nejpozději, jakmile je možné tyto informace rozumně poskytnout, a to buď prostřednictvím veřejného oznámení, nebo jinými vhodnými prostředky jako například elektronickými médii, jsou-li k dispozici:

a) žádost o povolení;

b) skutečnost, že záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí […];

[…]

d) povaha možných rozhodnutí nebo návrh rozhodnutí, je-li k dispozici;

[…]

f) informace o tom, kdy, kde a jakým způsobem budou příslušné informace zpřístupněny;

g) podrobné podmínky účasti veřejnosti stanovené podle odstavce 5 tohoto článku.

3. Členské státy zajistí, aby dotčené veřejnosti byly v přiměřených lhůtách zpřístupněny tyto informace:

a) veškeré informace shromážděné podle článku 5;

b) v souladu s vnitrostátními právními předpisy hlavní zprávy a doporučení adresované příslušnému orgánu nebo orgánům v době, kdy je dotčená veřejnost informována v souladu s odstavcem 2 tohoto článku;

c) v souladu s ustanoveními směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí informace neuvedené v odstavci 2 tohoto článku, které jsou významné pro rozhodnutí podle článku 8 a které jsou dostupné až po informování dotčené veřejnosti podle odstavce 2 tohoto článku.

4. Dotčená veřejnost musí dostat včasné a účinné možnosti účastnit se rozhodovacích řízení ve věcech životního prostředí podle čl. 2 odst. 2 a musí mít za tím účelem právo vyjádřit své připomínky a stanoviska příslušnému orgánu nebo orgánům v době, kdy jsou všechny možnosti ještě otevřené, tedy před učiněním rozhodnutí o žádosti o povolení.

5. Podrobné podmínky informování veřejnosti (například formou vývěsek v určité oblasti nebo oznámeními v místním tisku) a konzultací s dotčenou veřejností (například písemným vyjádřením nebo veřejnou anketou) stanoví členské státy.

6. Pro jednotlivé fáze se stanoví přiměřené lhůty tak, aby bylo dost času na informování veřejnosti a aby dotčená veřejnost měla dost času na přípravu a účinnou účast na rozhodování ve věcech životního prostředí podle ustanovení tohoto článku.“

6 Podle článku 9 směrnice 85/337:

„1. Pokud bylo povolení vydáno nebo zamítnuto, příslušný orgán nebo orgány o tom vhodným postupem uvědomí veřejnost a zpřístupní jí tyto informace:

– obsah rozhodnutí a všechny podmínky k němu připojené,

– po posouzení názorů a obav vyjádřených dotčenou veřejností, hlavní důvody a úvahy, na kterých je rozhodnutí založeno, včetně informací o procesu účasti veřejnosti,

– popis případných hlavních opatření k vyloučení, snížení a pokud možno vyrovnání významných [nejvýznamnějších] nepříznivých vlivů.

2. Příslušný orgán nebo orgány uvědomí každý členský stát, s nímž bylo jednáno podle článku 7, zasláním informací uvedených v odstavci l tohoto článku.

Členské státy, s nimiž bylo jednáno podle článku 7, zajistí zpřístupnění těchto informací vhodným způsobem dotčené veřejnosti na svém území.“

7 Článek 10a směrnice 85/337 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva příslušníci dotčené veřejnosti, kteří:

a) mají dostatečný zájem, nebo v opačném případě [nebo]

b) namítají porušování práva v případech, kdy to správní řád členského státu požaduje jako předběžnou podmínku,

měli možnost dosáhnout přezkoumání soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona a mohli tak napadat hmotnou nebo procesní zákonnost jakýchkoli rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podléhajících ustanovením o účasti veřejnosti obsaženým v této směrnici.

Členské státy stanoví, v jaké fázi mohou být rozhodnutí, akty nebo nečinnost napadeny.

[…]“

Vnitrostátní právní úprava

8 Pravidla upravující posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „PVŽP“) stanovená směrnicí 85/337 byla původně provedena nařízením z roku 1988 o městském a krajinném plánování [The Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988 (S. I. 1988/1199)].

9 Po změnách provedených ve směrnici 85/337 v původním znění směrnicí Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997 (Úř. věst. L 73, s. 5; Zvl. vyd. 15/03, s. 51) bylo uvedené nařízení nahrazeno nařízením o městském a krajinném plánování (Anglie a Wales) z roku 1999 [The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999 (S. I. 1999/293)], ve znění nařízení o městském

a krajinném plánování (Anglie a Wales) z roku 2006 [The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 2006 (S. I. 2006/3295), dále jen „nařízení o PVŽP“].

10 Přílohy 1 až 3 nařízení o PVŽP odpovídají v tomto pořadí přílohám I až III směrnice 85/337.

11 Článek 2 odst. 1 nařízení o PVŽP stanoví, že „žádostí podléhající PVŽP“ se rozumí „žádost o vydání územního rozhodnutí pro stavební záměr podléhající PVŽP“, tedy pro stavební záměr, u něhož je nutné provést posouzení vlivů na životní prostředí.

12 Podle stejného ustanovení je „stavebním záměrem podléhajícím PVŽP“:

„a) stavební záměr uvedený v příloze 1;

nebo

b) stavební záměr uvedený v příloze 2, který může mít významný vliv na životní prostředí vzhledem k faktorům, jakými jsou jeho povaha, rozsah nebo umístění.“

13 Z článku 2 odst. 1 nařízení o PVŽP vyplývá, že stavební záměr je „stavebním záměrem uvedeným v příloze 2“ nařízení, jestliže:

„[…] odpovídá popisu uvedenému ve sloupci 1 tabulky v této příloze, není předmětem výjimky a pokud:

a) jakákoli součást takového záměru má být prováděna v citlivé oblasti

nebo

b) je u takového záměru překročena stanovená prahová hodnota nebo dosaženo kritérium uvedené v odpovídající části sloupce 2 tabulky v této příloze.“

14 Odstavec 10 bod b) přílohy 2 nařízení o PVŽP se týká „stavebních záměrů městské výstavby“ (sloupec 1), u nichž je rozloha zastavěné plochy větší než půl hektaru (sloupec 2).

15 Podle článku 2 odst. 1 písm. h) nařízení o PVŽP jsou oblasti s mimořádně krásnou krajinou (area of outstanding natural beauty) „citlivými zónami“.

16 Z článku 4 odst. 2 nařízení o PVŽP vyplývá, že stavební záměr uvedený v příloze 2 je považován za stavební záměr podléhající PVŽP, tedy stavební záměr, u něhož je nutné provést PVŽP, tehdy, jestliže žadatel na základě své vůle v souladu s nařízením o PVŽP předloží „prohlášení o vlivech na životní prostředí“ nebo pokud místní stavební úřad na žádost či z úřední povinnosti přijme stanovisko o předběžném ověření, podle něhož je stavební záměr stavebním záměrem podléhajícím PVŽP.

17 Není-li se žádostí o stavební povolení týkající se stavebního záměru uvedeného v příloze 2 nařízení předloženo prohlášení o vlivech na životní prostředí, jsou rozhodnutí o nutnosti provést PVŽP přijímána místními stavebními úřady formou stanoviska o předběžném ověření a ze strany Secretary of State formou rozhodnutí o předběžném ověření.

18 Podle článku 2 odst. 1 nařízení o PVŽP:

– stanovisko o předběžném ověření („screening opinion“) je „písemné stanovisko příslušného stavebního úřadu k otázce, zda dotčený stavební záměr je záměrem podléhajícím PVŽP“, a

– rozhodnutí o předběžném ověření („screening direction“) je „rozhodnutí vydané Secretary of State o tom, zda je dotčený stavební záměr stavebním záměrem podléhajícím PVŽP“.

19 Na základě čl. 4 odst. 3 nařízení o PVŽP mají rozhodnutí o předběžném ověření vydané Secretary of State přednost před prohlášeními o vlivech na životní prostředí a rovněž stanovisky o předběžném ověření vydanými místními stavebními úřady.

20 V souladu s čl. 5 odst. 4 nařízení o PVŽP musí být stanovisko o předběžném ověření přijato ve lhůtě tří týdnů, není-li dohodnuta lhůta delší.

21 Na základě čl. 5 odst. 6 nařízení o PVŽP, není-li příslušnými úřady vydáno stanovisko o předběžném ověření ve stanovené lhůtě nebo vyplývá-li ze stanoviska, že dotyčný stavební záměr je stavebním záměrem podléhajícím PVŽP, může ten, kdo žádal o vydání stanoviska nebo kdo podal žádost o územní rozhodnutí, požádat Secretary of State o vydání rozhodnutí o předběžném ověření.

22 Podle článku 4 odst. 6 nařízení o PVŽP, pokud je vydáno stanovisko o předběžném ověření nebo rozhodnutí o předběžném ověření v tom smyslu, že stavební záměr je stavebním záměrem podléhajícím PVŽP, „musí být k takovému stanovisku nebo rozhodnutí připojeno jasné a přesné písemné odůvodnění tohoto závěru“.

23 V souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení o PVŽP musí být při přijímání stanovisek o předběžném ověření nebo rozhodnutí o předběžném ověření brána v úvahu kritéria k ověření vyjmenovaná v příloze 3 nařízení o PVŽP.

24 Mezi kritéria uvedená v příloze 3 patří:

– „Charakteristiky stavebního záměru“;

– „Umístění stavebního záměru“ a

– „Charakteristiky možného dopadu“.

25 Nařízení o PVŽP nicméně neupravuje povinnost uvádět odůvodnění u stanovisek o předběžném ověření či rozhodnutí o předběžném ověření, podle kterých není stavební záměr považován za stavební záměr podléhající PVŽP.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

26 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že společnost Partnerships in Care (dále jen „PiC“) požádala v průběhu října 2004 místní stavební úřad, Harrogate Borough Council (dále jen „Council“), o vydání územního rozhodnutí pro výstavbu nemocniční jednotky se střední ostrahou v HMS Forest Moor na pozemku nacházejícím se na venkově v oblasti s mimořádně krásnou krajinou Nidderdale („Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty“, dále jen „Nidderdale AONB“), na kterém je umístěna bývalá námořní základna. Územní rozhodnutí bylo vydáno v průběhu měsíce srpna 2005.

27 Na základě žaloby podané místním občanem bylo dne 5. dubna 2006 územní rozhodnutí zrušeno rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, z důvodu (zejména), že Council nepřijal stanovisko o předběžném ověření týkající se PVŽP.

28 Dne 7. července 2006 požádali poradci společnosti PiC pro otázky územního řízení Council o vydání stanoviska o předběžném ověření v souladu s článkem 5 nařízení o PVŽP.

29 Dne 24. července 2006 sdružení občanů na ochranu Nidderdale (Residents for the Protection of Nidderdale) zaslalo v reakci na to Council své stanovisko, že je u stavebního záměru nutné provést PVŽP.

30 Council vydal dne 25. srpna 2006 své stanovisko o předběžném ověření, v němž došel k závěru, že dotyčný stavební záměr by neměl mít významný vliv na životní prostředí, v důsledku čehož se nevyžaduje provedení PVŽP.

31 Dne 4. září 2006 zaslal Ch. Mellor Council jménem sdružení občanů na ochranu Nidderdale dopis, ve kterém uvádí, že stanovisko o předběžném ověření mělo uložit povinnost provést PVŽP.

32 Dne 3. října 2006 podala PiC na základě stanoviska Council ze dne 25. srpna 2006 žádost o územní rozhodnutí dotčenou v původním řízení.

33 Dne 20. října 2006 se poradci společnosti PiC pro otázky územního řízení na základě informací o tom, že Council se chystá změnit svůj postoj ohledně nutnosti provést PVŽP, obrátili na Government Office for Yorkshire and the Humber s písemnou žádostí, aby Secretary of State vydal rozhodnutí o předběžném ověření.

34 Dne 23. října 2006 Council skutečně změnil svůj postoj vydáním nového stanoviska, ve kterém na základě informací poskytnutých Ch. Mellorem a po provedení nových šetření rozhodl, že provedení PVŽP se vyžaduje.

35 V návaznosti na žádost předloženou Secretary of State ze strany PiC vydal Secretary of State dne 4. prosince 2006 rozhodnutí o předběžném ověření, jehož závěr je opačný nežli závěr přijatý v posledním stanovisku vydaném Council.

36 Secretary of State konstatoval, že dotčený záměr je „stavebním záměrem uvedeným v příloze 2“ ve smyslu nařízení o PVŽP, a přijal následující rozhodnutí:

„[…] po uvážení kritérií výběru uvedených v příloze 3 nařízení o PVŽP a prohlášení Ch. Mellora jménem sdružení občanů na ochranu Nidderdale má Secretary of State za to, že záměr by neměl mít významný vliv na životní prostředí vzhledem k faktorům, jakými jsou jeho povaha, rozsah či umístění.

V důsledku toho a v rámci pravomocí, které mu přiznává čl. 6 odst. 4 nařízení o PVŽP, proto Secretary of State stanoví, že navrhovaný stavební záměr popsaný ve Vaší žádosti a v dokumentech k ní přiložených není ‚stavebním záměrem podléhajícím PVŽP‘ ve smyslu nařízení o PVŽP. Žádná práva týkající se stavebního záměru přiznaná na základě Town and Country Planning (General Permitted Development) Order 1995 tedy nejsou dotčena.

S ohledem na výše uvedené rozhodnutí může být předmětná žádost o vydání územního rozhodnutí nadále projednávána bez předložení prohlášení o vlivech na životní prostředí.“

37 Dne 20. února 2007 podal Ch. Mellor u High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division, žalobu proti rozhodnutí Secretary of State s cílem dosáhnout zrušení tohoto rozhodnutí o předběžném ověření.

38 High Court měl za to, že od rozsudku R v. Secretary of State for the Environment, Transport and the Regions ex p Marson (1998) existuje ustálená judikatura Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) v tom smyslu, že jednak není nutné poskytovat odůvodnění u aktu, jímž je zamítnuto uložení povinnosti provést PVŽP, a jednak – je-li u rozhodnutí ministerstev odůvodnění povinné – je odůvodnění obvykle poskytované Secretary of State dostatečné, a proto žalobu odmítl bez rozhodnutí ve věci samé.

39 Za těchto podmínek Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), který se věcí zabýval, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí členské státy podle článku 4 [směrnice 85/337] zpřístupnit veřejnosti důvody rozhodnutí o tom, že záměr uvedený v příloze II [této směrnice] není nutné podrobit posouzení podle článků 5 až 10 [uvedené] směrnice?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku: je tento požadavek naplněn obsahem dopisu Secretary of State ze dne 4. prosince 2006?

3) V případě záporné odpovědi na druhou otázku: jaký je požadovaný rozsah odůvodnění v této souvislosti?“

K předběžným otázkám

K první otázce

40 Podstatou první předběžné otázky je, zda článek 4 směrnice 85/337 má být vykládán tak, že členské státy musí povinně zpřístupnit veřejnosti důvody rozhodnutí o tom, že záměr uvedený v příloze II této směrnice nepodléhá PVŽP.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

41 Žalobce v původním řízení zastává názor, že rozhodnutí o tom, že záměr není nutné podrobit PVŽP, musí být nezbytně řádně odůvodněno kvůli zajištění účinné právní ochrany životního prostředí a občanských práv.

42 Uplatňuje argument, že tato otázka již byla přezkoumávána v rozsudku Soudního dvora ze dne 10. června 2004, Komise v. Itálie (C-87/02, Sb. rozh. s. I-5975, bod 49), ve kterém Soudní dvůr došel k závěru, že Italská republika nesplnila své povinnosti tím, že neodůvodnila dekret, jímž bylo rozhodnuto o vynětí opatření dotčeného v dané věci z režimu PVŽP.

43 Mimoto žalobce v původním řízení zdůrazňuje, že k opodstatněnosti jeho názoru přispívají změny provedené ve směrnici 85/337 v průběhu roku 1997. Od provedení těchto změn totiž, jak vyplývá z čl. 4 odst. 3, ukládá tato směrnice příslušnému orgánu při přezkoumávání, zda záměr uvedený v příloze II směrnice podléhá PVŽP, brát

v úvahu odpovídající kritéria výběru z přílohy III této směrnice a vyžaduje v souladu s ustanovením odstavce 4 uvedeného článku 4, aby rozhodnutí o tom, zda záměr podléhá PVŽP, či nikoliv, byla zpřístupněna veřejnosti. Veřejnost přitom nemůže posoudit zákonnost takového rozhodnutí, pokud jí není zpřístupněno jeho odůvodnění.

44 Vláda Spojeného království v první řadě uvádí, že na rozdíl od jiných ustanovení sekundárního práva Společenství v oblasti životního prostředí článek 4 směrnice 85/337 nijak neupravuje povinnost odůvodnit rozhodnutí o tom, zda má být provedeno PVŽP. Vyvozuje z toho, že zákonodárce Společenství úmyslně povinnost odůvodnit takové rozhodnutí nestanovil.

45 V druhé řadě Spojené království Velké Británie a Severního Irska tvrdí, že argumentace založená na rozhodnutí Soudního dvora ve věci, ve které byl vydán výše citovaný rozsudek Komise v. Itálie, nemůže být ve sporu v původním řízení uplatněna z toho důvodu, že ve věci vedoucí k tomuto rozsudku bylo nesplnění povinnosti státem založeno na absenci jakéhokoliv údaje, který by umožňoval prokázat, že příslušný orgán řádně provedl ověření toho, zda má být dotčený záměr podroben PVŽP, či nikoliv, na základě příslušných ustanovení vnitrostátního práva v souladu s čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337. Nesplnění povinnosti se netýkalo chybějícího odůvodnění rozhodnutí o tom, že záměr není nutné podrobit takovému posouzení.

46 Komise Evropských společenství zpochybňuje výklad Spojeného království k výše citovanému rozsudku Komise v. Itálie, přičemž zejména uvádí, že přesto, že v bodě 49 tohoto rozsudku není obsaženo slovo „odůvodnění“, vyplývá z něj jasně, že příslušný orgán musí určitým způsobem poukázat na soubor informací, které umožňují dokázat, že se opíral o správné základy a vzal v úvahu odpovídající faktory. Tento požadavek se rovná povinnosti uvést odůvodnění.

47 Komise mimoto tvrdí, že změny vyplývající ze směrnice 97/11, zvláště povinnost členských států zveřejňovat v souladu s čl. 4 odst. 4 směrnice 85/337 rozhodnutí o tom, zda provést PVŽP, či nikoliv, činí ještě nezbytnější povinnost taková rozhodnutí odůvodňovat. Podle názoru Komise by tato povinnost zveřejňování byla bez řádného odůvodňování předmětných rozhodnutí zbavena svého smyslu.

Odpověď Soudního dvora

48 Účelem směrnice 85/337 je, jak se uvádí v bodě pátém jejího odůvodnění, zejména zavést obecné zásady PVŽP u veřejných a soukromých záměrů, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí, doplněním a koordinací postupů vydávání povolení k provádění těchto záměrů.

49 Směrnice 85/337 stanoví, že určité záměry, jejichž seznam je uveden v příloze I, povinně podléhají takovému posouzení.

50 Naproti tomu záměry, které jsou uvedené v příloze II směrnice 85/337, podléhají takovému posouzení pouze tehdy, mohou-li mít významný vliv na životní prostředí, přičemž směrnice 85/337 ponechává v tomto ohledu členským státům určitý prostor pro uvážení. Jeho hranice jsou nicméně tvořeny povinností států, upravenou v čl. 2 odst. 1 směrnice 85/337, podrobit takovému posouzení záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí zejména v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 24. října 1996, Kraaijeveld a další, C-72/95, Recueil, s. I-5403, bod 50, a rovněž ze dne 23. listopadu 2006, Komise v. Itálie, C-486/04, Sb. rozh. s. I-11025, bod 53).

51 Z cílů směrnice 85/337 tak nutně vyplývá, že příslušné vnitrostátní orgány, kterým je předložena žádost o povolení záměru uvedeného v příloze II této směrnice, musí přistoupit k přezkoumání toho, zda s ohledem na kritéria vyjmenovaná v příloze III uvedené směrnice je nezbytné provést PVŽP.

52 Soudní dvůr tak ve svém výše citovaném rozsudku z 10. října 2004, Komise v. Itálie konstatoval, že Italská republika nesplnila své povinnosti podle směrnice 85/337, jelikož ze souhrnu skutečností, které byly Soudnímu dvoru předloženy, vyplynulo, že příslušné orgány neprovedly „předběžné ověření" nutnosti posouzení, které je vyžadováno italským vnitrostátním právem k provedení odstavců 2 a 3 článku 4 směrnice 85/337.

53 Předmětem tohoto rozsudku totiž byla povinnost vyplývající z čl. 4 odst. 2 směrnice 85/337 u každého záměru přezkoumat, zda není nutné provést PVŽP, a to před vydáním rozhodnutí, kterým je daný záměr požadavku tohoto posouzení zproštěn.

54 Vzhledem k tomu, že žádná skutečnost ze spisu doložená Soudnímu dvoru neumožnila prokázat, že tento přezkum byl v rámci správního řízení o povolení stavebního záměru silničního okruhu proveden, rozhodl Soudní dvůr, že ke Komisí tvrzenému nesplnění povinností vyplývajících ze směrnice 85/337 došlo.

55 Soudní dvůr dále v bodě 49 téhož rozsudku uvedl, že v rozhodnutí, jímž má příslušný orgán za to, že charakteristiky záměru nevyžadují, aby bylo provedeno PVŽP, musí být

uvedeny všechny skutečnosti umožňující kontrolu toho, zda je rozhodnutí založeno na odpovídajícím předběžném ověření provedeném v souladu s požadavky směrnice 85/337, nebo k němu musí být uvedení těchto skutečností přiloženo.

56 Ze směrnice 85/337 ani z judikatury Soudního dvora (a zejména z uvedeného rozsudku) nicméně nevyplývá, že rozhodnutí o tom, že záměr nepodléhá PVŽP, musí samo o sobě obsahovat důvody, na základě kterých příslušný orgán o tom, že takové posouzení není nutné, rozhodl.

57 Z toho však plyne, že třetí osoby a rovněž zúčastněné správní orgány musí mít možnost zjistit, zda příslušný orgán v souladu s vnitrostátní právní úpravou řádně ověřil, zda bylo provedení PVŽP nutné, či nikoliv.

58 Mimoto musí mít zúčastnění občané stejně jako další dotčené vnitrostátní orgány možnost dosáhnout, a to případně i soudní cestou, toho, aby byla splněna povinnost ověření nutnosti provést PVŽP uložená příslušnému orgánu. Tento požadavek může být naplněn, jako v původním řízení, právem podat žalobu přímo proti rozhodnutí, že PVŽP nebude provedeno.

59 V tomto ohledu z požadavku na účinnost soudního přezkumu, v rámci kterého musí být možné přezkoumat zákonnost důvodů napadeného rozhodnutí, v obecné rovině plyne, že soudce má právo vyžadovat od příslušného orgánu sdělení důvodů, na kterých se rozhodnutí zakládá. Nicméně, pokud se jedná speciálně o zajištění účinné ochrany práva přiznaného právem Společenství, je rovněž třeba, aby zúčastněné osoby měly možnost hájit toto právo za nejlepších možných podmínek a mohly se rozhodnout s plnou znalostí věci, zda předloží věc soudu. Z toho vyplývá, že v takovém případě je příslušný vnitrostátní orgán povinen zúčastněným osobám sdělit důvody, na základě kterých je odmítnutí založeno buď v rozhodnutí samém, anebo prostřednictvím pozdějšího sdělení těchto důvodů na jejich žádost (viz rozsudek ze dne 15. října 1987, Heylens a další, 222/86, Recueil, s. 4097, bod 15).

60 Takové pozdější sdělení může mít formu nejen výslovného vyjádření odůvodnění rozhodnutí, ale také poskytnutí relevantních informací a podkladů v rámci odpovědi na žádost o sdělení důvodů rozhodnutí.

61 S ohledem na výše uvedené je na první otázku třeba odpovědět tak, že článek 4 směrnice 85/337 musí být vykládán v tom smyslu, že nevyžaduje, aby rozhodnutí o tom, že záměr uvedený v příloze II této směrnice není nutné podrobit PVŽP, samo o sobě obsahovalo důvody, na základě kterých příslušný orgán o tom, že posouzení není nutné, rozhodl. Nicméně v případě, že o to zúčastněná osoba požádá, má příslušný správní orgán povinnost sdělit jí důvody, na základě kterých bylo rozhodnutí přijato, nebo poskytnout v rámci odpovědi na předloženou žádost relevantní informace a podklady.

Ke druhé a třetí otázce

62 Prostřednictvím druhé a třetí otázky se předkládající soud Soudního dvora na jedné straně táže, zda je v případě kladné odpovědi na první otázku obsah takového rozhodnutí, jakým je rozhodnutí v původním řízení, dostatečný na to, aby byla splněna povinnost příslušných orgánů odůvodnit rozhodnutí, a na druhé straně, není-li tomu tak, jakou formu by takové odůvodnění mělo mít.

63 Jak vyplývá z odpovědi na první otázku, důvody rozhodnutí sice nemusí být nutně obsaženy v rozhodnutí o tom, že PVŽP není nutné provést, jako takovém, avšak příslušný správní orgán může v rozhodnutí podle relevantních ustanovení vnitrostátního práva nebo z vlastní vůle uvést důvody, na kterých se rozhodnutí zakládá.

64 V tomto případě musí být rozhodnutí takové povahy, aby umožňovalo zúčastněným osobám posoudit, zda ho napadnout žalobou, a to s ohledem případně i na skutečnosti, které by se tyto osoby mohly dozvědět později.

65 Za těchto podmínek nemůže být vyloučeno, že odůvodnění poskytnuté Secretary of State ve věci v původním řízení lze považovat za dostatečné, a to zejména vzhledem ke skutečnostem, se kterými již byly zúčastněné osoby seznámeny, a za předpokladu, že tyto osoby mohou pod dohledem soudu od příslušných orgánů požadovat a získat k doplnění odůvodnění další informace.

66 Na druhou a třetí otázku je tedy třeba odpovědět tak, že pokud rozhodnutí členského státu o tom, že záměr uvedený v příloze II směrnice 85/337 nepodléhá PVŽP v souladu s články 5 až 10 uvedené směrnice, uvádí důvody, na kterých je založeno, je toto rozhodnutí dostatečně odůvodněno tehdy, jestliže důvody, které obsahuje, společně se skutečnostmi, se kterými již byly zúčastněné osoby seznámeny, a případně doplněné o nezbytné další informace, které je příslušný vnitrostátní orgán těmto osobám povinen poskytnout na jejich žádost, umožňují těmto osobám posoudit možnost napadnutí rozhodnutí žalobou.

K nákladům řízení

67 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 4 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003, musí být vykládán v tom smyslu, že nevyžaduje, aby rozhodnutí o tom, že záměr uvedený v příloze II této směrnice není nutné podrobit posouzení vlivů na životní prostředí, samo o sobě obsahovalo důvody, na základě kterých příslušný orgán o tom, že posouzení není nutné, rozhodl. Nicméně v případě, že o to zúčastněná osoba požádá, má příslušný správní orgán povinnost sdělit jí důvody, na základě kterých bylo rozhodnutí přijato, nebo poskytnout v rámci odpovědi na předloženou žádost relevantní informace a podklady.**

2) **Pokud rozhodnutí členského státu o tom, že záměr uvedený v příloze II směrnice 85/337, ve znění směrnice 2003/35/ES, nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s články 5 až 10 uvedené směrnice, uvádí důvody, na kterých je založeno, je toto rozhodnutí dostatečně odůvodněno tehdy, jestliže důvody, které obsahuje, společně se skutečnostmi, se kterými již byly zúčastněné osoby seznámeny, a případně doplněné o nezbytné další informace, které je příslušný vnitrostátní orgán těmto osobám povinen poskytnout na jejich žádost, umožňují těmto osobám posoudit možnost napadnutí rozhodnutí žalobou.**

Podpisy.